

1

א"ר סימון כתיב כי מי גוי גדול ונטר ר' חנינא ור' יהושע אומרין איזו אוסה כאוסה וו שידועת אופיה של אלהיה מי מנהגיו ודיניו שמהנו של עולם אדם שיש לו דין לובש שחורים ומתעטף שחורים ומגדל זקנו ואין חותך צמרניו לפי שאינו יודע איך יצא דינו אבל ישראל אינן כן לובשים לבנים ומתעטפים לבנים ומגלחין זקנם ומחתיכין צמרניהם ואוכלין ושותין ושמחים ברה"ל לפי שידועין שהקב"ה יעשה להם גם למיכך נוהגין לספר ולכנס בעריה ולהרבות מנות ברה"ל ומכאן תשובה למתענין ברה"ל

כור א"ה סימן גקפא

י"ח זכור את יום השבת לקדשו: ששת ימים תעבד ועשית קלמלאכתך: יום השביעי שבת ליהנה אלהיך לא תעשה קלמלאכה אתה ובעמך ובעבדך ובאמתך ובהמה ובגרך אשר בשעריך:

סגמא גר

7

ועשית כל מלאכתך כשחבא שכת, יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה⁵⁴, שלא תהרהר אחר מלאכה.

ה"ה ט"ז

2

ובקצרכם אתיקציר ארצכם לא תחלה פאת שדה בקצלה ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר מעוב אהם אני יהיה אליהם: ודבר יהנה אלימשה לאמר: דבר אלי בני ישראל לאמר בחיך השביעי באחד לחדש יהיה לכם סבתון זכרון תרועה מקראי קדש: קלמלאכת עבדה לא תעשו והקרבנם אשה ליהנה:

סגמא א"ו

8

כל ימי הארץ זרע וקציר וקר וחם וקיץ וחרף יום ולילה לא יישבתו: וקציר אלהים את יגח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ב ומלא את הארץ:

סגמא ט"ז

9

ב ומה היא התשובה הוא שיעזוב הרעוא חטאו ויסרו ממחשבתו ונטר בלבו שלא יעשו עוד שנאמר יעזוב רשע דרכו ונ' וכן יתחם על שעבר שנאמר כי אחרי שובי נחמתי ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה הרעוא לעולם שנאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ודינו ונ' וצריך להזהרות בשפתו ולומר עניינות אלו שצמי בלבו:

שוכי נחמתי ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה הרעוא לעולם שנאמר ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ודינו ונ' וצריך להזהרות בשפתו ולומר עניינות אלו שצמי בלבו:

סגמא ט"ז

3

בחדש השביעי באחד לחדש:

10

א"ר ברכיה ור' הלבו ורשב"י בשם ר"ם מלמד שוריא הקב"ה ליעקב שרו של ככל עולה ויורד ושל מדי עולה ויורד ושל יון עולה ויורד ושל יעקב עולה ויורד אמר הקב"ה ליעקב אף אתה עולה באותה שעה נתיירא אל תירא אם אתה עולה אין לך ירידה עולמית לא האמין ולא עלה. א"ר ברכיה ור' הלבו בשם רשב"י ר' מאיר היה חרש (הגמ"ט) ככל זאת חסאו עוד ולא האמינו בנפלאותיו זה אבינו יעקב שלא האמין ולא עלה אל הקב"ה אילו האמנת ועלית עוד לא ירדת ועכשיו שלא האמנת ולא עלית עתידין בנך שירו משתעבדין בארבעה מלכיות בעה"ז במסכים ובכארגוניות ובזמיות ובגלגוליות. באותה שעה נתיירא יעקב אמר לפני הקב"ה רבש"ע יכול לעולם אל (ישע"ו) ואל תחת ישראל כי הגני מושיעך מרחוק כמר"א (ישע"ט) סארץ הדוקה באו אלי מכבל. ואת זרעך סארץ שבים מגויה ובאספמיה ומחברותיה. (ישע"ו) ושב יעקב מכבל וישקט ממדי. ושאנן סיון. ואין סרירי מדום. (ע"ה) כי אעשה כלה בכל הגוים אשר הודתוך שמה. א"ה שוק סבלין את שדותיהן אעשה כלה. ואתך לא אעשה כלה אבל ישראל שאין סבלין את שדותיהן כר"א לא תבלה פאת שוך לא אעשה כלה. (ע"ה) ויסרתך למשפט מיוסוך ביוסורין בעה"ז כדי לנקותך מעונותיך לע"ל אימתי בחדש השביעי:

סגמא י"ה - א"ו

4

ואתפש בשני הלהת ואשלבם מעל שתי ידי ואשכרם י לעיניכם: ואתנפל לפני יהנה קראשנה ארבעים יום וארבעים י לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי על קלמלאכתכם אשר תטאמם לעשות הרע בעיני יהנה להקעיסו:

סגמא י"ג

5

(יח) ואתנפל לפני ה' כראשונה ארבעים יום, שנאמר: ועתה אעלה אל ה' אולי אכפרה (שמות לב ל), באותה"י עלייה נתעכבתי ארבעים יום, נמצאו כלים בכ"ט באב, שהוא עלה בשמונה עשר בתמוז², בו ביום נתרצה לישראל ואמר לו למשה: פסל לך שני לוחות (שם לד א). עשה עוד ארבעים יום, נמצאו כלים ביום הכסורים, בו ביום נתרצה הקב"ה לישראל בשמחה ואמר לו למשה: סלחתי כדברך¹, לכך הוקבע למחילה ולסליחה. ומנין² שנחרצה ברצון שלם, שנאמר בארבעים של לוחות אחרונות: ואנכי עמדתי בהר כימים הראשונים (להלן י י), מה הראשונים ברצון אף אחרונים ברצון, אמור מעתה אמצעיים היו בכעס.

ה"ה ט"ז

כי תקצר קצירך בשוך נשכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר לתום ולא למנה יהנה למען יברכה יהנה = אלהיך בקל מעשה ידיו:

סגמא כ"ה

11

מעשה בחסיד אחד ששכח עומר בתוך שדרו ואמר לבנו צא והקריב עלי פר לעולה ופר לשלמים אמר לו אבא מה ראית לשבח בסבה צוה ו[יורד] סבל מצות שבתורה אמר לו כל מצות שבתורה נחן (ט"ו) [להם הבקום] לדעתנו זו שלא לדעתנו שאילו (ט"ו) [עשינו] ברצון לפני הבקום לא באת מצוה זו לידנו [ו] [אלה] הרי הוא אומר (נדרים כו) כי תקצור ונ' קבע לו הכתוב בריבז חלא דבריך קל וחומר מה אדם שלא נחבין לזכות וזכה מעלין עליו כאילו זכה דמתבין לזכות וזכה על אחת כ"כ כיוצא בו (ויקרא ה) ואם נפש כי תחטא ועשתת ונ' והביא איל תמים ונ' וחלא דברים קל וחומר (ט"ו) מה אם מי שלא נחבין לחטא תחטא מעלין עליו כאילו חטא החתכין לחטאו וחטא על אהת כמה וכמה:

סגמא ט"ז

12

יהי רצב פארץ וירד אברהם מצרימה לגור שם כ"קבד הרצב ב ארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה ויאמר אל שכי אשתו יי הנה היא ידעתי כי אשה יפת מראה את: וקלה כ"י יראו אמה המצרים י ואמרו אשתו זאת והרנו אתי ואתך יחיי: אמר ירא אהתי את למען י יטבילי בעבורך וחייתה נפשי בגללה:

סגמא י"ג

13

(יג) למען ייטב לי בעבורך, יתנו לי מתנות

ה"ה ט"ז

14

יא א ויאמר יהוה אלי משה עוד נגע אחד אביא עלי פרעה ועל מצרים
אחרי כן שלח אתכם מנה לשלחו קלה גרש גרש אתכם מנה:
ב דבר נא באוני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה
ג כלי כסף וכלי זהב: וימן יהוה את חן העם בעיני מצרים גם האיש
משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני
העם:
פולג כא

15

ועתה הנה
הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי יהוה והנחתו לפני
יהוה אלהיך והשמחתו לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל הטוב
אשר נתת לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר
בקרבתך:
פולג ב' - מלא

16

(יא) ושמחת בכל הטוב, מכאן אמרו אין קורין מקרא בכורים
אלא בזמן שמחה, מעצרת ועד החג, שאדם מלקט חבואתו
ופירותיו ויינו ושמנו, אבל מן החג ואילך מביא ואינו קורא.
פולג ב'

17

מן השמחה שיטח אדם
בעשיית הסוזה ובארבת האל שוזה בהן. עבודה גדולה
היא. וכל הסוגע עצמו משמחה זו ראוי להפיר סמנו
שנאמר תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה
ובטוב לבב.
הגב' מיל הכותב
פולג

18

שוש אשיש
ביהוה תגל נפשי באלהי כי הלבישני בגדי ישיע מעיל צדקה ועטני
יא כהתן ככתן פאר וככלה תענה כליה: כי בארץ תוציא צמחה וכגנה
ורועיה תצמיח בן אדני יהוה יצמיח צדקה ותהלה נגד כלי הגוים:
סב א למען ציון לא אקשה ולמען ירושלים לא אשקוט עד יוצא כננה
ב צדקה וישועתה כל פיד יבער: וראוי גוים צדקן וכל מלקים כבודך
ג וקרא לך שם חדש אשר פי יהוה יקבש: והיית עטרת תפארת ביד
ד יהוה וצנוף מלוכה בכף אלהיך: לא יאמר לך עוד צוובה ולא רצך
לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא תפארת וקראתך בעולה
ה כי תפץ יהוה בך וארצך תבעל: כי יבעל בחור בחולה יבעלך
ו בגיד ומשוש חתן עלי כלה ישיש עליך אלהיך:
יעיב 10 ka 20